

Kärnkraftsutredningens betänkande ”Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter” (SOU 2025:7) (KN2024/01912)

Inledning

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får lämna följande synpunkter.

I betänkandet lämnas förslag om hur nuvarande regler kan förändras för att underlätta för ny kärnkraft. Frågan har politiska dimensioner som TU, utifrån de intressen TU har att företräda, inte finner anledning att lämna synpunkter om.

TU vill dock yttra sig över den del i betänkandet som innefattar förslag om ändringar i 30 kap. 23 §, offentlighets- och sekretesslagen, OSL.

Förslaget i denna del

Enligt 30 kap 23 § första stycket OSL (2009:400) gäller sekretess i dag i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter, om det i en statlig myndighetsverksamhet som består i utredning, planering, prisreglering, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt:

1. för uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

I betänkandet föreslås nu ett nytt andra stycke enligt vilken sekretess enligt första stycket även ska gälla i en statlig myndighetsverksamhet som består i prövning av förhandsbesked enligt 5 § d) lagen (1984:3) om

kärnteknisk verksamhet. I betänkandet föreslås vidare ett tillägg till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), som innebär att bestämmelsen i 30 kap. 23 § blir tillämplig på verksamhet hos Strålsäkerhetsmyndigheten som avser just prövning av förhandsbesked enligt lagen om kärnteknisk verksamhet.

TU:s synpunkter

Som inledningsvis angetts har huvudfrågan i Kärnkraftsutredningens betänkande politiska dimensioner som TU inte tar ställning till.

Enligt TU:s mening finns dock, av just denna anledning, ett betydande insynsintresse, d v s just det som handlingsoffentligheten syftar till att säkerställa.

TU noterar att det i betänkandets författningskommentar till det föreslagna andra stycket (s 522), mycket kort, noteras att *”Prövning av bindande förhandsbesked enligt lagen har ett nära samband med tillståndsgivning, men det finns även omständigheter som talar emot att tillämpningsområdet även kan utsträckas till förhandsbesked.”*

Varpå förslaget ändå lämnas för att *”säkerställa att det föreligger sekretessgrund”*.

Enligt TU:s mening är den motiveringen otillräcklig för att motivera en inskränkning i handlingsoffentligheten i en fråga av stort allmänintresse, rörande såväl ekonomiska intressen som kravspecifika inslag.

Mot den bakgrunden avstyrker TU utredningens förslag i denna del.

Stockholm den 16 april 2025

TU

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist